

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 10. Hukuk Dairesinden:

Esas : 2018/4219
Karar : 2018/8985

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI**

Mahkemesi : Manisa 3.İş Mahkemesi
Tarihi : 31.10.2017
No : 2017/131-2017/289
Davacı : Öztürk İnş. Taah. Tur. San. Tic. Ltd. Şti. adına Av. Cem Şimşek
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı adına Av. Halenur Pekgürler

Dava, ödeme emrinin iptali istemine ilişkindir.

Mahkemece, ilamında belirtildiği şekilde davanın hak düşürücü süre nedeniyle reddine dair karar verilmiştir.

Temyiz edilmemek suretiyle kesinleşen karara karşı 6100 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 363. maddesi uyarınca davacının talebi ve Adalet Bakanlığının gösterdiği lüzum üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kanun yararına temyiz isteğinde bulunulmuş olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Volkan Ergül tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

6183 sayılı Kanunun “Ödeme Emri” başlıklı 55. maddesinin ilk fıkrasında; kamu alacağını vadesinde ödemeyenlere, yedi gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları gereğinin bir ödeme emri ile tebliğ olunacağı; “Ödeme Emrine İtiraz” başlığını taşıyan 58. maddesinin birinci fıkrasında; kendisine ödeme emri tebliğ olunan kişinin, böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zamanaşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde itirazda bulunabileceği belirtilmiştir.

Görüldüğü gibi; “menfi tespit” niteliğindeki ödeme emrine itiraz/ödeme emrinin iptali davasının yedi günlük hak düşürücü süre içerisinde açılması zorunlu olduğu gibi, kendisine ödeme emri gönderilen borçlunun itirazları da üç nedenle sınırlandırılmıştır. Kanun koyucu tarafından, tahsil edilmesi istenen alacak, kamusal nitelikte imtiyazlı olduğundan sürüncemede kalması önlenerek, hızla tahsilinin sağlanması istenmiş, bu nedenle kamu alacağına ilişkin takip kesinleştikten sonra, yeni ve ayrı bir menfi tespit davası açılması yönünde herhangi bir hüküm öngörülmemiştir. Başka bir anlatımla, 6183 sayılı Kanunda, 2004 sayılı Kanunun 72. maddesine koşut bir düzenleme bulunmadığı gibi, 6183 sayılı Kanunda menfi tespit davasına, “Üçüncü şahıslardaki menkul malların, alacak ve hakların haczi” başlıklı, 08.04.2006 günü yürürlüğe giren 5479 sayılı Kanunun 5. maddesi ile değiştirilen 79. maddesinde “...Herhangi bir nedenle itiraz süresinin geçirilmesi halinde üçüncü şahıs, haciz bildirisinin tebliğinden itibaren bir yıl içinde genel mahkemelerde menfi tespit davası açmak ve haciz bildirisinin tebliğ edildiği tarih itibarıyla amme borçlusuna,

borçlu olmadığını veya malın elinde bulunmadığını ispat etmek zorundadır...” düzenlemesi ile yalnız üçüncü kişiler yönünden yer verilmiş, bu hak ve olanak, kamu alacağı borçluları için tanınmamıştır. Buna göre; takibin itiraz edilmeksizin/dava açılmaksızın kesinleşmesi veya itirazın/davanın, hak düşürücü sürenin geçirilmesi nedeniyle reddine karar verilmesi durumunda kamu alacağı borçlusunun, aynı konuda menfi tespit veya geri alım (istirdat) davası açabilmesi olanaksızdır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 26.04.2006 gün ve 2006/21-198 Esas, 2006/249 Karar; 03.10.2007 gün ve 2007/21-623 Esas, 2007/717 Karar, 27.02.2008 gün ve 2008/21-139 Esas, 2008/204 Karar numaralı ilâmlarında da aynı görüş ve yaklaşım benimsenmiştir.

Eldeki davada ise malikemece davaya konu ödeme emrine karşı hak düşürücü süre içerisinde davanın açılmaması nedeniyle reddine dair karar verilmiş ise de; davacı şirketin davadan önce kuruma itiraz ettiği, anlaşılmakta olup, gerek davacı şirketin itiraz tarihi, gerek Kurumun cevabi yazısı ve gerekse davacı şirket adına tanzim edilip şirketin ticari merkezinde usulüne uygun şekilde bir tebligatın varlığının araştırılması ve sonucuna göre 7 günlük hak düşürücü sürenin irdelenmesi gerekirken, eksik araştırma ve yanlıgılı değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, kararın kanun yararına bozulması gerekmektedir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı’nın temyiz itirazlarının kabulü ile hüküm HMK’nın 363. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına **BOZULMASINA**, gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine 06.11.2018 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2019/695

KARAR NO : 2019/2917

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI**

MAHKEMESİ : Malkara Asliye Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 14/10/2014
NUMARASI : 2013/540-2014/490
DAVACI : Ziraat Bankası vekili avukat Fatma Yavuz
DAVALI : Latif Özdemir

Taraflar arasındaki itiraz davasının yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın kabulüne yönelik olarak verilen hükmün süresi içinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kanun yararına bozulması istenilmekle, incelemenin evrak üzerinde yapılmasına karar verildikten sonra dosya incelendi gereği konuşulup düşünüldü.

K A R A R

Davacı banka vekili, müvekkil bankanın Malkara şubesinden 17.05.2011 tarihli sözleşme ile ihtiyaç kredisi kullanan davalının, dosya masrafı adıyla kendisinden 350,00 TL tahsil edildiği iddiası ile tüketici hakem heyetine müracaat ettiğini, Malkara Tüketici Hakem Heyeti'nin 11.02.2013 tarih ve 2013/13 sayılı kararı ile talebin kabul edildiğini, esasında, davalı hesabından 137,01 TL sigorta primi dışında başkaca bir kesinti yapılmadığını, kararın bu yönüyle hatalı olmasına rağmen, icra tehditi altında toplam 410,55 TL ödeme yapıldığını ileri sürerek; davalıya ödenmek zorunda kalınan 410,55 TL'nin yasal faizi ile davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı, davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece, davanın kabulü ile, tüketici hakem heyeti kararı uyarınca davalıya ödenen 410,55 TL'nin davalıdan alınarak, davacıya verilmesine karar verilmiş; miktar itibarıyla kesin olan hüküm, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kanun yararına bozulması istemi ile temyiz edilmiştir.

Tüketici hakem heyeti kararının verildiği ve eldeki davanın açıldığı tarihte yürürlükte olan 4077 sayılı sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 22.maddenin 5 bendinde "Değeri beşyüz milyon liranın altında bulunan uyumsuzluklarda tüketici sorunları hakem heyetlerine başvuru zorunludur. Bu

uyuşmazlıklarda heyetin vereceği kararlar tarafları bağlar. Bu kararlar İcra ve İflas Kanununun ilamların yerine getirilmesi hakkındaki hükümlerine göre yerine getirilir.....", aynı maddenin 6. bendinde, "Değeri beşyüz milyon lira ve üstündeki uyuşmazlıklarda tüketici sorunları hakem heyetlerinin verecekleri kararlar, tüketici mahkemelerinde delil olarak ileri sürülebilir. Kararların bağlayıcı veya delil olacağına ilişkin parasal sınırlar her yılın Ekim ayı sonunda Devlet İstatistik Enstitüsünün Toptan Eşya Fiyatları Endeksinde meydana gelen yıllık ortalama fiyat artışı oranında artar. Bu durum, Bakanlıkça her yıl Aralık ayı içinde Resmi Gazetede ilan edilir." şeklinde düzenleme yapılmış olup, bu düzenleme kapsamında 4077 sayılı yasanın 22/6.maddesinde belirlenen kesinlik sınırı 01.01.2013 tarihi itibarıyla 1.191,52 TL olarak belirlenmiştir.

Yukarıda açıklanan yasal düzenlemeler itibarıyla, Tüketici Sorunları Hakem Heyeti tarafından verilen kararlarda hükmedilen bedelin kesinlik sınırının altında olması halinde bu kararların taraflar yönünden bağlayıcı olacağı ve kararların icra iflas kanununun ilamların yerine getirilmesi hakkındaki hükümlere göre yerine getirileceği düzenlenmekle, bu kararın infazını ilamların icrasına mahsus takip yoluyla talep edebileceği anlaşılmaktadır. Somut olayda, davalı tüketicinin, yasal sınırın altında kalan ve itiraza konu edilmeyerek kesinleşen tüketici hakem heyeti kararının infazını sağlamak üzere, 08.04.2013 tarihinde Malkara İcra Müdürlüğü'nün 2013/355 sayılı dosyasında ilamların icrasına yönelik takip başlattığı ve davacı banka tarafından da dosya borcunun 410,55 TL olarak ödendiği görülmektedir. Bu haliyle, miktar itibarıyla kesin olan ve bilahare infaz edilen karar nedeniyle, davacı bankanın eldeki davayı açmasına hukuken olanak bulunmamaktadır. Mahkemece, açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesi gerekirken, işin esasına girilerek kabul kararı verilmiş olması usul ve yasaya aykırıdır. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın kanun yararına bozma talebinin, açıklanan bu nedenle kabulü gerekir.

SONUÇ: Yukarıda belirtilen nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın kanun yararına temyiz talebinin kabulü ile, Malkara Asliye Hukuk Mahkemesi'nin (Tüketici Mahkemesi Sıfatıyla) 14.10.2014 tarih 2013/540 E., 2014/490 K. sayılı kararının sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, peşin alınan harcın istek halinde iadesine, 05/03/2019 gününde oybirliğiyle karar verildi.